

samtidig Arbejdet for at nedtage den Jakobsstige, der oprejstes til Himmelen i Fjor, Forsamlingen nok at gøre. Aabningstalen blev holdt af den franske Statsminister Painlevé, der meget kraftigt slog fast, at selv om man foreløbig maatte henlægge Genève-Protokollen, var Genève-Protokollens tre Principper stadig levende og uadskillelige, nemlig Voldgiften, Sikkerheden og Nedrustningen, og især knyttede han saa afgjort Sikkerhedsspørgsmaalet sammen med Nedrustningsspørgsmaalet. Først Sikkerhed, saa Nedrustning, sagde han. De er uadskillelige, og Rækkefølgen maa være som nævnt. At bytte dem om, først at sætte Nedrustning og derefter Sikkerhed, sagde han, det vilde være at sætte Freden i den største Fare, det var klart fremgaaet af Forhandlingen forrige Aar. Han tilføjede imidlertid, at kanske kunde det være nyttigt, om Delegeretforsamlingen bad Raadet om at forberede en Konference om Rustningernes Nedsættelse, og saa sammenkalde den paa et Tidspunkt, som den maatte finde belejligt, men ikke, før Sikkerheden var til Stede. Derved rakte han en Haand ud til de Magter, der, som de nordiske Riger og Holland, kom derned med Ønske om netop at faa en Nedrustningskonference sammenkaldt, og nu vil forhaabentlig den Sikkerhed, som Painlevé krævede, være sikret ved Locarno-Aftalerne, eller blive sikret, naar Locarno-Aftalerne nu bliver ratificeret, og saa vil Nedrustningskonferencen jo komme sin Virkelighed nær.

Den engelske Udenrigsminister Chamberlain tog først Ordet et Stykke hen i Generaldebatten, og efter at Danmarks Førstedelegerede, vor Gesandt i Berlin, Herluf Zahle, havde talt. Den konservative engelske Minister, der altsaa var kommet for at nedbryde det Arbejde, — ja, nedbryde er maaske for stærkt et Udtryk, men lad mig sige for at blive i Billedet, for at nedtage den Jakobsstige, som Mac Donald havde været med til at rejse i Fjor —, tog sit Udgangspunkt for dette Nedbrydningsarbejde i en Udtalelse af den danske Gesandt Hr. Herluf Zahle, en Udtalelse, som var en Gentagelse af, hvad Statsminister Stauning havde udtalt i Helsingfors, og som ogsaa fandtes i vor Instruks; han sagde nemlig, at han var blevet slaaget af en lagttagelse, som Danmarks Repræsentant havde gjort, nemlig den, at Folkeforbundets Opgave ikke var at straffe Angriberen, men at forebygge Angreb, et fundamentalt Princip, sagde han, som man ikke desto mindre ikke havde været ganske klar over, da man

udarbejdede Protokollen. Man vil erindre, at Genève-Protokollen, idet den erklærer enhver Angrebskrig for retsstridig, fastslaar, hvem der er Angriber, nemlig den, som begynder en Krig, uden at han har villet henskyde sin Sag til Forlig eller Voldgift, eller som ikke har villet bøje sig for en Voldgiftskendelse; mod en saadan Angriber skal alle Forbundets Medlemmer være solidarisk forpligtede til at møde med de Midler, der kan tvinge Angriberen til at afstaa fra Angrebet. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse er noget af det klareste i selve Genève-Protokollen, og denne Bestemmelse kommer man ikke udenom. Det viser sig ogsaa ved de Aftaler, der er truffet i Locarno. Og det forekommer mig, at den danske Indvending, som Chamberlain altsaa tog Udgangspunkt fra for at komme op imod sin Forgænger Hr. Mac Donald, denne Kritik af Genève-Protokollen, var af meget formalistisk Art. Det var tydeligt nok en Fornøjelse for den engelske Udenrigsminister at begynde sin Tale med en Udtalelse fra en af de neutrale mindre Stater og saaledes slaa sin socialdemokratiske Forgængers Bedrift i Kvag. Efter denne Tale af Chamberlain maatte Forsamlingen, der i Fjor var højt oppe, ned paa Jorden igen, og man følte under hele Mødet en Afslappelse og en kold Luftning.

Den Del af Genèveprotokollen, som havde med Nedrustningsspørgsmaalet at gøre, var blevet henlagt til 3. Kommission, og i denne fremsatte Spanien et Forslag, der gav Udtryk for Forbundsraadets Opfattelse, og som dækkede Painlevés Udtalelse, nemlig, at man skulde henstille til Raadet at forberede i en Kommission, hvad der kunde gøres, naar der sammenkaldtes en Nedrustningskonference, efter at Sikkerheden var fastslaaet. Det var overfor dette Forslag, at Holland blev Fører for de nordiske Rigers Standpunkt, og dertil sluttede sig saa Frankrig, Belgien og Ungarn. Dette Standpunkt var paa en meget klar Maade fremsat af den norske Dr. Lange, Generalsekretæren for den interparlamentariske Union, i en Afhandling, han havde skrevet i det norske Tidsskrift „Samtiden“ før Delegeretmødet i Genève. Han havde skrevet der: „Planen for Nedrustningen bør ligge færdig i Forbundets Kontor, som en Mobiliseringsplan ligger færdig hos Generalstaben, for straks at kunne sættes i Værk, naar Forholdene viser Nødvendigheden af eller Muligheden af en Gennemførelse.“ Det var det Standpunkt, som de nordiske Riger sammen med Hol-